

Smrtelné úrazy českých občanů v horském a horolezeckém terénu v letech 2001 – 2005; popis a hodnocení případů smrtelných úrazů v roce 2005 (případy zachycené monitoringem otevřených zdrojů)



Obsah:

1.	Smrtelné úrazy v horském terénu 2001 - 05; statistické a souhrnné údaje (tabulka 1 – 5)	2
2.	Poznámky, komentář k tabulkám (graf 1 – 8)	4
3.	Stručný přehled smrtelných úrazů v roce 2005	10
4.	Smrtelné úrazy v roce 2005 – popis a hodnocení BK	12

zpracovali: Tomáš F R A N K, Tomáš K U B L Á K; 2. 2. 2006
Bezpečnostní komise ČHS

Zpráva BK ČHS
Text neprošel jazykovou redakcí.

**1. Smrtelné úrazy v horském a horolezeckém terénu v letech 2001 až 2005;
statistické a souhrnné údaje:**

tab. 1 přehled o věku a pohlaví obětí												
věk	2001		2002		2003		2004		2005		celkem	
	počet	z toho žen	počet	z toho žen	počet	z toho žen	počet	z toho žen	počet	z toho žen	počet	z toho žen
0 -10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
11-15	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
16-20	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	3	0
21-25	3	0	7	1	3	2	0	0	6	0	19	3
26-30	5	1	1	0	3	0	14	2	6	1	29	4
31-35	4	0	2	1	2	1	4	2	3	0	15	4
36-40	1	0	0	0	2	0	0	0	3	0	6	0
41-45	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	4	2
46-50	2	0	3	0	2	0	1	0	1	0	9	0
51-55	2	1	1	0	2	0	1	0	1	0	7	1
56-60	3	1	1	0	0	0	2	0	1	0	7	1
61 a starší	1	0	0	0	0	0	1	0	6	1	8	1
neurčeno	1	0	5	0	4	0	0	0	1	0	11	0
celkem	22	3	23	3	21	4	25	5	29	2	120	17

tab. 2 příčiny smrtelných úrazů		
č.	příčina	Počet případů
1.	Pády z výšky - celkem	53
	Z toho: 35 případů, kdy pád nebyl jištěn, anebo pravděpodobně nebyl nijak jištěn – vesměs chodecký terén, sestupovky apod., nebo sólolezení 14 případů způsobených chybou v jištění nebo jisticím řetězci, tedy selháním některého z jeho článků – při lezení, štrandování nebo slaňování (včetně případů vytržení celých skalních bloků se štrandem, stržení navázaných lezců kameny či lavinou apod.) 4 případy propadnutí do ledovcové trhliny	
2.	Laviny (buď zavalení lavinou, nebo stržení a smrt následkem zranění po pádu)	28
3.	Náhlá smrt	10
4.	Podchlazení (po úplném vyčerpání, jako následek jiného úrazu, popř. za jiných okolností)	12
5.	Zásah padajícími kameny, zavalení kameny nebo uvolněným skalním blokem	4
6.	Zasažení bleskem	1
7.	Utonutí	1
8.	Výšková nemoc (akutní horská nemoc – AHN)	1
	Bez uvedení příčiny; resp. neurčeno - celkem	10
	Z toho 7 případů bez uvedení příčiny (zpráva, kterou se BK podařilo získat, pouze konstatuje smrt) 4 případy, kde příčina není zcela zjevná (nález těl v sedle Elbrus v r. 2003); mohlo jít o umrznutí (resp. podchlazení, vyčerpání a následná smrt) nebo o zásah bleskem (viz. popis náleзовých okolností) 4 případy, kdy po nálezu těl nebylo možné jednoznačně určit příčinu (pád, pád následkem stržení lavinou nebo kameny, zavalení lavinou apod.)	
celkem		120

tab. 3 horolezecké disciplíny při kterých došlo ke smrtelnému úrazu		
kat.	disciplína nebo interdisciplína	Počet případů
1.	Vysokohorská turistika (VHT), turistika v horách, trekking apod.	47
2.	Horolezectví v horách a velehorách (včetně skal. lezení v horách i výškového horolezectví)	31
-	Případy ve kterých se nepodařilo rozlišit horolezectví a VHT (spíše se však jednalo o turistiku)	9
3.	Skialpinismus, freeriding, skitouring apod.	21
4.	Skalní a pískovcové lezení (horolezectví mimo horské a velehorské terény)	9
5.	Speleoalpinismus	2
6.	Roklování (canyoning)	1
celkem		120

tab. 4 přehled států, na jejichž území k úmrtí došlo							
pořadí	stát	2001	2002	2003	2004	2005	Celkem
	Slovensko	11	5	4	11	13	44
	Česko	1	3	4	7	6	21
	Rakousko	1	5	6	1	3	16
	Francie	3	4	0	0	1	8
	Rusko	0	1	5	0	0	6
	Kyrgyzstán	0	0	0	5	0	5
	Švýcarsko	2	1	0	0	0	3
	Itálie	1	1	0	0	1	3
	Řecko	3	0	0	0	0	3
	Slovinsko	0	0	0	0	2	2
	Peru	0	2	0	0	0	2
	Chorvatsko	0	0	0	1	0	1
	Tadžikistán	0	0	1	0	0	1
	Německo	0	0	0	0	1	1
	Bulharsko	0	1	0	0	0	1
	Bolívie	0	0	1	0	0	1
	Japonsko	0	0	0	0	1	1
	Tibet (Čína)	0	0	0	0	1	1
celkem		22	23	21	25	29	120

tab. 5 přehled období ve kterých k úmrtí docházelo						
měsíc	2001	2002	2003	2004	2005	Celkem
leden	1	1	2	5	3	12
únor	3	0	0	4	4	11
březen	3	0	4	2	3	12
duben	3	1	0	2	1	7
květen	0	0	2	0	2	4
červen	4	3	1	2	2	12
červenec	1	3	5	2	2	13
srpen	4	9	3	6	2	24
září	1	0	0	1	2	4
říjen	0	1	4	0	0	5
listopad	0	4	0	1	1	6
prosinec	2	1	0	0	7	10
celkem	22	23	21	25	29	120

Pozn.: komentář k tabulkám 1-5 následuje v kapitole 2

2. Poznámky, komentář k tabulkám

Následující souhrn smrtelných úrazů vznikl v rámci zpracování databáze úrazů pro potřeby Bezpečnostní komise a Lékařské komise Českého horolezeckého svazu. Není pravděpodobně úplný a vzhledem k čerpání informací zejména z otevřených zdrojů může být v některých bodech nepřesný.

Souhrn nezahrnuje případy úmrtí, ke kterým došlo při sjezdovém lyžování a při horské cyklistice, neboť tyto sporty nelze zahrnout mezi tradiční horolezecké disciplíny. Naopak, sleduje i případy, ke kterým došlo při horské a vysokohorské turistice, skialpinismu a lyžařské turistice, neboť zde se jedná o další typické činnosti naší členské základny v horském prostředí, a zároveň o tradiční horolezecké disciplíny.

V souhrnu uvedené informace jsou veřejné, tedy byly vydány v tisku či jiných volně dostupných informačních kanálech. V případě, že ČHS obdržela zprávu jinou cestou, např. z hlášení oddílů o úrazu, jsou informace považovány za důvěrné. Tyto informace slouží pouze pro vnitřní potřebu BK a LK ČHS, pro zpracování statistiky úrazovosti a statistiky příčin, a pro hodnocení příčin BK.

Podrobnější informace (jako např. horolezecká zkušenost obětí úrazu, přesné rozdělení terénů v nichž k úrazu došlo atd.) se z často nepřesných, zkrácených a zejména velice kusých zpráv bohužel nedá zjistit. Ucelenější přehled lze získat pouze o úrazech členů ČHS, které byly ČHS řádným způsobem nahlášený. Výsledky rozborů takto nahlášených úrazů se nacházejí na stránkách ČHS (viz též závěr této kapitoly).

BK ČHS vyzývá všechny oddíly k zasílání hlášení o úrazech včetně vyplnění všech položek dotazníku umístěném na oficiálních stránkách ČHS (www.horosvaz.cz).

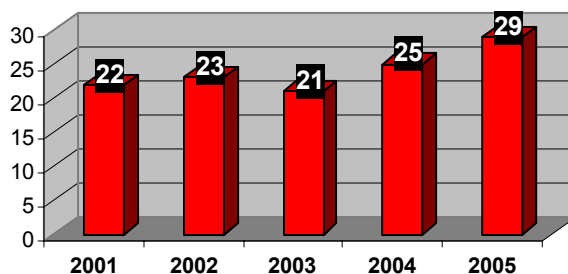
Zároveň BK ČHS prosí případné přímé svědky nebo účastníky vážných nehod v horolezeckém nebo horském terénu o zaslání alespoň základních informací na poštovní nebo elektronickou adresu ČHS. Každý podobný případ se může stát zdrojem poučení a přispět tak k větší bezpečnosti horolezců či vysokohorských turistů. BK ČHS rovněž žádá případné účastníky či svědky dále uvedených nehod o podrobnější informace, které se týkají zejména příčin a mechanismů úrazu. K hlášení lze použít [dotazník k hlášení úrazů](#). Tyto informace budou rovněž použity pro aktualizaci této zprávy.

Komentář ke statistickým a souhrnným údajům:

Celkově se setkáváme s mírně vzrůstajícím počtem smrtelných úrazů. Vzhledem k poměrně malému vzorku i relativně krátké době sledování, není možné tento nárůst označit za trend. Zcela zřetelné jsou však trendy uváděné dále, v komentářích k jednotlivým tabulkám.

Celkový mírný nárůst případů smrtelných úrazů českých občanů v horském a horolezeckém terénu dokumentuje následující graf.

Počet smrtelných úrazů v letech 2001 - 2005



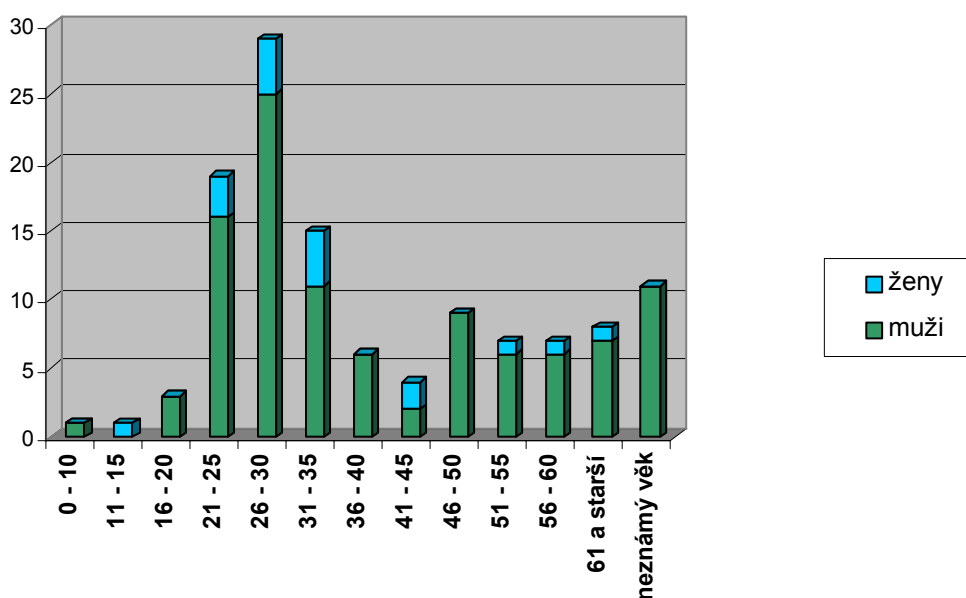
graf 1

**Komentář k tabulce 1:
(přehled o věku a pohlaví obětí)**

Tabulka shrnuje informace o pohlaví a věku (pokud se je podařilo zjistit) obětí smrtelných úrazů v horském a horolezeckém terénu. Přestože se jedná o poměrně malý vzorek, potvrzuje výsledky starších statistik úrazovosti v horolezectví – za kritický věk lze označit zejména rozmezí mezi 20 – 35 lety. Za druhou ohroženou skupinu lze považovat muže starší 45 let.

Výrazně nižší počet žen je způsoben součtem dvou faktorů: jednak tím, že celkově méně žen provozuje horolezectví (např. v členské základně ČHS ženy tvoří cca 19%; na druhou stranu jsou zde zahrnuty i další disciplíny tzv. „horských“ sportů, kde pravděpodobně poměr ženy/muži bude pro ženy příznivější), jednak potvrzuje, že úrazovost žen je obecně nižší. Obecně nižší úrazovost žen potvrzují zejména dlouhodobé statistiky úrazovosti zachycené ve zdravotnických zařízeních. Pro porovnání úrazovosti podle pohlaví však chybí poměr muži/ženy vykonávajících jednotlivé disciplíny a interdisciplíny (podrobněji se této problematice též věnovala zpráva BK pro r. 2004).

Počty obětí podle věku a pohlaví - za léta 2001 - 2005



graf 2

Komentář k tabulce 2: (příčiny smrtelných úrazů)

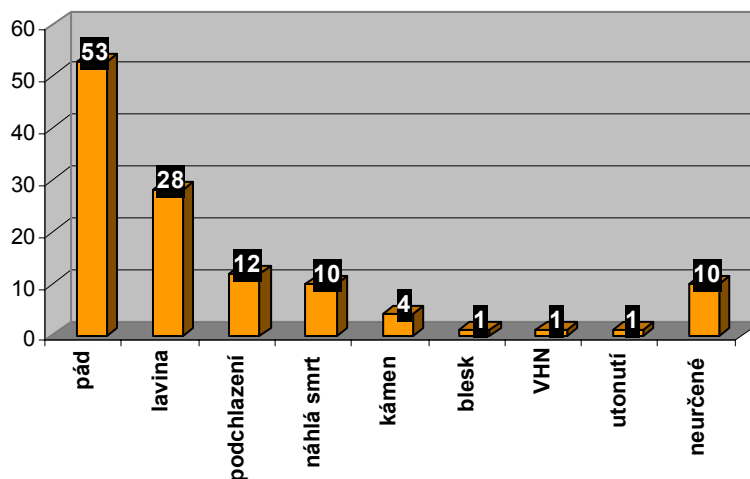
Tabulka řadí příčiny úrazů od nejčastějších po méně časté, je tedy řazena sestupně. I v této tabulce je řada případů, ve kterých se přímou příčinu vzhledem k charakteru zdrojů informací nepodařilo určit.

Pořadí příčin nelze považovat za překvapující. Nejčastěji se jedná o pády z výšky a jen menší část těchto pádů byla jištěna (resp. docházelo zde k chybám v jisticím řetězci). Na druhém místě se nacházejí případy stržení nebo zavalení lavinou, přičemž počet případů lavinových nehod poměrně zřetelně stoupá. Následují případy podchlazení (resp. smrti na následky podchlazení a celkového vyčerpání organismu), za nimiž se jako příčina objevuje „náhlá smrt“, tedy zejména srdeční selhání, infarkt atd. I v tomto případě lze říct, že se náhlá smrt jako příčina smrti v horách objevuje stále častěji. Z ostatních příčin se opakovaně objevují pouze případy zasažení padajícími kameny.

Vzrůstající počet lavinových nehod zcela nepochybně souvisí rovněž s narůstající popularitou freeridingu, resp. lyžováním (popř. snowboardingu) ve volném terénu, a skialpinismu. Mnohdy však u aktérů těchto aktivit zcela chybí znalosti o vyplývajících rizicích. Statistiku lavinových nehod rovněž zvyšuje fakt, že se velice často jedná o hromadné nehody, které mají dvě a více obětí.

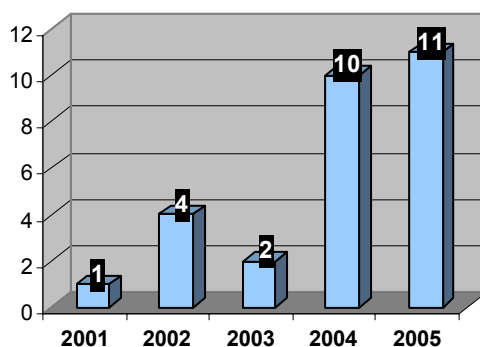
Ve většině případů došlo k lavinovým nehodám s následkem smrti v období, kdy byl vyhlášený 3 a vyšší stupeň lavinového nebezpečí. Ve většině případů rovněž skupina nedisponovala základním vybavením (lavinové vyhledávače, sondy, lopatky). Zejména v případě nehod v roce 2005 na území Vysokých a Západních Tater platí tato charakteristika bezesbýtku pro všechny případy, a lze tedy hovořit o hrubém podcenění lavinového nebezpečí.

Příčiny smrtelných úrazů za léta 2001 - 2005



graf 3

Počet usmrcených lavinou za léta 2001 - 2005



graf 4

Komentář k tabulce 3:

(horolezecké disciplíny při kterých došlo ke smrtelnému úrazu)

Tabulka rozděluje smrtelné úrazy podle aktivit, při kterých k úrazu došlo. Jednotlivé disciplíny a interdisciplíny horolezectví jsou opět řazeny sestupně, od těch s nejvyšším počtem úrazů.

Pro potřeby této statistiky jsme vytvořili 6 kategorií disciplín horských a horolezeckých sportů sloučením podobných činností (viz poznámka po grafem; např. skialpinismus a freeriding, anebo např. VHT a turistika v horách). V každoročně publikovaném souhrnu s vyhodnocením příčin úrazů BK, je vždy uvedeno číslo kategorie a uvedeno přesnější rozdělení.

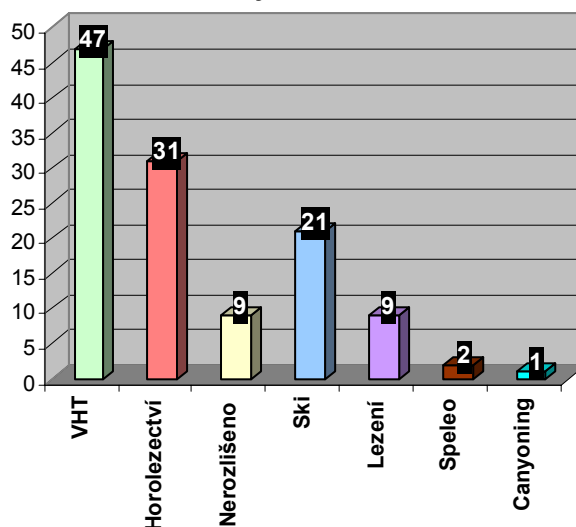
Uvedená čísla nejspíše odráží absolutní počty jedinců zabývajících se u nás danou disciplínou. Při srovnání se statistikou mezinárodního sdružení horských záchranářů - IKARu (1. místo sjezdové lyžování – v našem případě nezahrnuto, 2. VHT, 3. skialpinismus, freeriding, 4. alpinismus, a zcela na konci canyoning a speleoalpinismus), se pořadí mění pouze u lyžařských horolezeckých disciplín, pravděpodobně proto, že se jim dosud u nás věnuje menší část populace, nebo jim zdaleka nevěnuje tolik času jako např. na Slovensku nebo v alpských zemích, i když i zde absolutní čísla mají vzrůstající tendenci; freeride začíná být velice populární a lze se pouze obávat podobného trendu jako např. v Rakousku, kde vlna jeho obliby vedla k řadě smrtelných úrazů.

Vzhledem k charakteru zdrojů informací (otevřené zdroje, a zejména tisk) se ne vždy a ve všech případech podařilo přesně odlišit VHT a horolezectví v horách. Za úrazy horolezců považujeme všechny případy, kdy k úrazu došlo při lezení, při nástupech a sestupech v rámci horolezecké túry (byť v chodeckých terénech), zatímco za VHT považujeme prokazatelné případy turistiky bez horolezeckých cílů. Je pravděpodobné, že v nerozlišených případech se oběťmi rovněž stali spíše turisté.

Vzhledem k charakteru celého materiálu zde jsou zahrnuty všechny úrazy v horách a při horolezectví a obecně lezeckých činnostech s výjimkou sjezdového lyžování a horské cyklistiky. Evidence těchto úrazů by značně přesahovala účel uvedeného souhrnu. Další kategorií, kterou se zde nezabýváme, jsou tzv. výškové práce (tedy práce ve výškách a nad volnou hloubkou prováděné pomocí lezeckých technik), které se však v mezích možností snažíme evidovat zvlášť.

Pro srovnání by bylo zapotřebí doložit alespoň základní poměry mezi vyznavači jednotlivých disciplín.

**Počet smrtelných úrazů podle disciplín
za roky 2001 - 2005**



graf 5

Pozn.: kategorizace podle disciplín pro potřeby BK:

1. Vysokohorská turistika (VHT), turistika v horách, trekking apod.
2. Horolezectví v horách a velehorách; včetně skalního lezení i výškového horolezectví
- Nerozlišené: případy, ve kterých se nepodařilo odlišit VHT od horolezectví (spíše se však jednalo o VHT)
3. Skialpinismus, freeriding, skitouring apod.
4. Skalní a pískovcové lezení (horolezectví mimo horské a velehorské terény)
5. Speleoalpinismus
6. Roklování (canyoning)

Komentář k tabulce 4:

(přehled států, na jejichž území k úmrtí došlo)

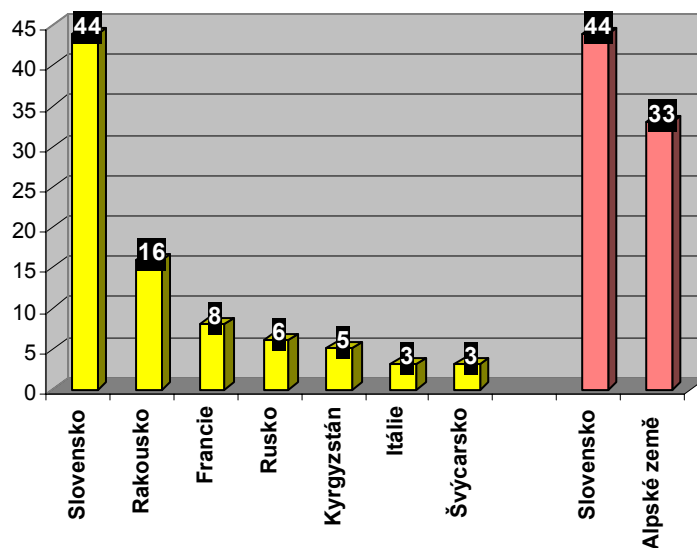
Tabulka přináší přehled států, na jejichž území k smrtelným úrazům docházelo. Z této tabulky vyplývá, že nejvíce úrazů se odehrává v sousedních státech s velehorami, tj. na Slovensku a v Rakousku. Následují smrtelné úrazy ve Francii, úrazy v Rusku, Kyrgystánu (šířeji však na území bývalého Sovětského svazu, kam do hor stále směřuje značná část českých horolezců a VHT), a úrazy v ostatních alpských zemích mimo Rakousko a Francii. Celkově lze říct, že tabulka odráží oblibu jednotlivých států pro provozování horských a horolezeckých sportů u našich občanů.

Tradičně nejvyšší počet případů se odehrává v SR a to zejména v oblasti Vysokých a Západních Tater. Není bez zajímavosti, že v této oblasti je smrtelných úrazů českých občanů víc, než ve všech ostatních alpských zemích dohromady, přestože obliba Alp v „lezecké populaci“ stále stoupá, a počet výjezdů do Alp bude s Tatrami srovnatelný.

Srovnání úrazovosti ve Vysokých a Západních Tatrách se věnuje samostatná zpráva BK ČHS „[Smrtelné úrazy českých občanů v horách SR](#)“ zpracovaná za 10 let (od r. 1995 do r. 2004) a uvedená na stránkách ČHS. Z této zprávy, srovnávající zejména smrtelné úrazy ve Vysokých a Západních Tatrách, neboť v ostatních horách SR tvoří Češi nevýznamnou menšinu, vyplývá řada zajímavých údajů, např., že počet smrtelných úrazů Čechů a Slováků – tedy místních, je ve Vysokých Tatrách prakticky srovnatelný, zatímco v Západních Tatrách zahyne víc Čechů, než občanů kteréhokoliv jiného státu, včetně místních obyvatel. Rovněž je v Západních Tatrách dlouhodobě nejčastější příčinou smrti českých občanů lavinová nehoda. Tento trend ostatně potvrzují i čísla z r. 2005, kdy v Západních Tatrách zahynulo v lavinách 8 Čechů a 1 zemřel na následky pádu. Ve Vysokých Tatrách zahynuli 2 Češi v lavinách a 1 při horolezectví na následky podchlazení, zatímco ve všech ostatních slovenských horách zahynul další jeden český občan (Velká Fatra, náhlá smrt). Zvyšující se počet lavinových nehod Čechů v SR je součástí trendu popsáno výše (komentář k tabulce 2; Příčiny smrtelných úrazů).

Na základě těchto skutečností připravila Bezpečnostní komise Varování BK: „[Základní informace pro zajištění bezpečnosti v horských oblastech SR](#)“, které je umístěno na oficiálních stránkách ČHS.

Přehled států mimo ČR ve kterých ke smrtelným nehodám nejčastěji docházelo - za léta 2001 - 2005



graf 6

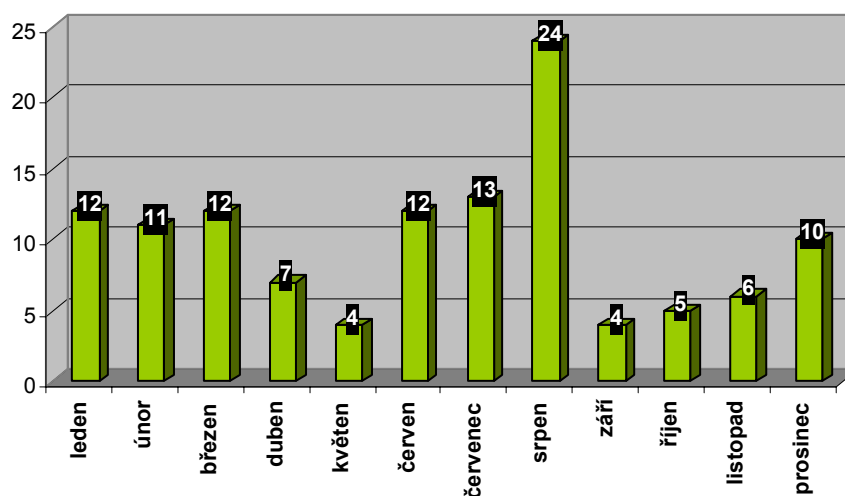
Pozn.

1. Rusko = zvyšuje hromadná nehoda (4 oběti) z r. 2003
2. Kyrgystán = jedna událost; hromadná nehoda (5 oběti) z r. 2004
3. Slovensko = nevýznamně zvyšuje hromadná nehoda (7 obětí) z r. 2005
4. Alpské země celkem: zahrnují případy smrtelných úrazů v A; FR; I; CH; SLO a D

**Komentář k tabulce 5:
(přehled období ve kterých k úmrtí docházelo)**

Tabulka shrnuje období podle jednotlivých měsíců v kalendářním roce ve kterém k případům došlo. Pro rok 2005 lze vyšší počet případů zaznamenat v zimních měsících na počátku roku (leden až březen) tedy v měsících, které obvykle patří ke kritickým. Další kritické období bývá letní prázdninová sezóna, ve které však v tomto roce pravděpodobně vlivem nepříliš vydařeného léta z hlediska počasí a všeobecně podmínek pro provozování tzv. „horských sportů“ nebylo těchto událostí tolik (obvykle bývá nejhorším měsícem srpen). Poměrně výrazné množství úrazů v prosinci bylo způsobeno jedinou událostí: hromadnou lavinovou nehodou, ke které došlo poslední den roku 2005. Jinak však prosinec podle dlouhodobějšího sledování patří spíše ke klidnějším částem roku (např. do Tater, kde se tradičně odehraje nejvíc těchto událostí, obvykle jede největší počet českých horolezců podle aktuálních podmínek v prvních třech měsících roku, kdy bývají dobré sněhové podmínky). Rok 2005 byl tedy z tohoto hlediska poněkud atypický.

Počet mrtvých v kalendářních měsících z let 2001 - 2005



graf 7

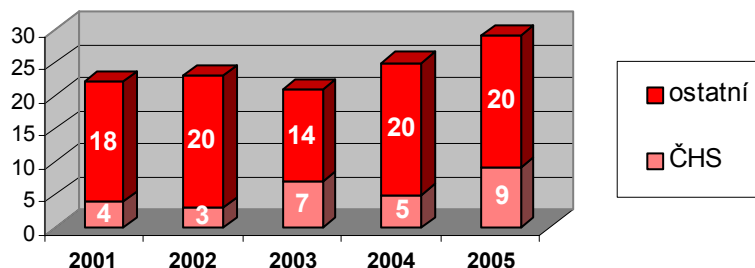
Závěrem:

V průběhu pětiletého sledovaného období nelze zcela potvrdit zřetelnější meziroční nárůst počtu smrtelných úrazů českých občanů v horském a horolezeckém terénu. Zachycený nárůst je velmi mírný a vzhledem k poměrně nízkému celkovému vzorku rozhodně nelze hovořit o obecnějším trendu.

Podobně v tomto sledování vychází i nárůst počtu případů smrtelných úrazů, jejichž oběťmi se stali členové ČHS. Opět lze pouze konstatovat, že za toto období je patrný mírný nárůst, ovšem v takto malém vzorku z tohoto faktu nelze vyvodit žádné závěry. Zřetelnější trendy jsou popsány výše.

Podrobnou zprávu věnovanou výhradně úrazovosti (resp. nahlášené úrazovosti) členů ČHS připravuje BK na první pololetí t.r., předchází [zprávy o smrtelných úrazech](#) se nacházejí na oficiálních stránkách ČHS.

Rozdělené počty smrtelných úrazů z let 2001 - 2005



graf 8

3. Stručný přehled smrtelných úrazů v roce 2005

4. ledna; SR: v lavině, která spadla z Královského žlabu až na značenou turistickou cestu ve Velké Studené dolině ve Vysokých Tatrách, zahynul osmatřicetiletý člen horolezeckého oddílu, který se vracel z pobytu v horské chatě.

pravděpodobně 29. ledna; Slovinsko: zahynuli zřejmě po stržení lavinou v Julských Alpách v oblasti nejvyššího vrcholu oblasti - Triglavu dva mladí horolezci z Prahy. Jejich těla byla nalezena až po odtání sněhu v dolině Korytnica.

19. února; ČR: u Bedřichova v Jizerských horách podlehl srdečnímu kolapsu přímo v běžecké stopě pětapadesátiletý lyžař.

26. února; SR: nedaleko Téryho chaty ve Vysokých Tatrách zahynul pod lavinou jednadvacetiletý Čech při freeride.

26. února; ČR: u Železné rudy na Šumavě zkolabovala a zemřela přímo v běžecké stopě čtyřiašedesátiletá žena.

27. února; SR: čtveřice českých skialpinistů odřízla ve Žiarské dolině v Západních Tatrách lavinu, pod kterou jeden z nich zahynul.

13. března; Rakousko: v Alpách zahynul pod lavinou český skialpinista, který odbočil z trasy když hledal zaběhlého psa.

25. března; ČR: nedaleko Vesecké boudy v Krkonoších zkolaboval v běžecké stopě čtyřiašedesátiletý muž, kterého se již nepodařilo resuscitovat.

29. března; ČR: v ústecké nemocnici zemřel na následky zranění z předchozího dne sedmatřicetiletý horolezec, který spadl v Ostrově pod prvním kruhem. Padal asi 10 metrů a dopadl temenem bez ochranné přilby na kámen.

9. dubna; Rakousko: v oblasti Hohen Wand nedaleko Vídně zahynul na následky pádu třidvacetiletý český turista.

27. května; Itálie: v oblasti vrcholu Tresta del Leone u Matternhornu zahynul po pádu čtyřidvacetiletý horolezec.

29. května; ČR: po pádu z vrcholu Trůnu na Velké (sportovní lezecká oblast Roviště) zahynul sedmadvacetiletý muž.

počátek června; Německo: za dosud nevyjasněných okolností zahynul v oblasti Saských pískovců známý horolezec a horolezecký publicista, jehož tělo bylo nalezeno zaklíněné v komínu u předskalí Kleinen Gans.

4. - 5. června; Rakousko: na následky pádu v průběhu náhlého zvratu počasí zahynul v oblasti jižní stěny Grossglockneru čtyřiapadesátiletý horolezec podnikající zde sólový výstup.

16. července; SR: v průběhu túry ve Velké Fatře podlehl pravděpodobně srdečnímu selhání čtyřiašedesátiletý český turista.

27. července; Francie: při pokusu o sólový výstup „normálkou“ z francouzské strany na Mt. Blanc zahynul po pádu pětšedesátiletý český turista.

26. srpna; ČR: v Jizerských horách zemřel na následky srdečního selhání padesátiletý muž.

27. srpna; SR: v průběhu přechodu „hřebenovky“ Západních Tater zahynul po pádu šestašedesátiletý turista.

počátek září; Tibet: v průběhu výstupu na osmitisícovku Shisha Pangma v Tibetu zemřel pravděpodobně na následky výškové nemoci český horolezec.

30. září; SR: po noci strávené v náhlém zhoršení počasí na Černém štítu ve Vysokých Tatrách zemřel na následky podchlazení v průběhu záchranné akce HZS sedmapadesátiletý horolezec.

21. - 22. listopadu; Japonsko: při sestupu z nejvyšší hory Japonska - vulkánu Fudži - zemřel za zhoršených povětrnostních podmínek pětadvacetiletý český turista.

31. prosince; SR: lavina která se utrhla v horní části Spáleného žlebu v Západních Tatrách zavalila v časných ranních hodinách osm českých turistů, kteří přibližně v polovině žlebu tábořili. Přežít se podařilo pouze jednomu z nich.

4. Smrtelné úrazy v roce 2005 – popis a hodnocení Bezpečnostní komisí:

Pozn.:

V následujícím textu se často vyskytuje zkratka HZS; v případě, že se jedná o zásahy na území Slovenské republiky, jde o HZS SR, tedy Horskou záchrannou službu zřízenou zde zákonem, která koordinuje mj. i aktivity Horské služby, speleozáchrany i všech ostatních dobrovolných sdružení. Při zásazích v horách koordinuje rovněž aktivity dalších poskytovatelů zdravotních a záchranných služeb. Pokud se jedná o zásahy na území České republiky, jde o HZS ČR, tedy Hasičský záchranný sbor - organizaci rovněž zřízenou zákonem, která u nás koordinuje složky Integrovaného záchranného systému ČR.

Základní informace - 4. ledna 2005; Slovensko: Přímo na značené turistické cestě ve Velké Studené dolině ve Vysokých Tatrách, zahynul osmatřicetiletý člen horolezeckého oddílu Uherské Hradiště.

K nehodě došlo při návratu horolezců ze Zbojnické chaty. Cestou se postižení drželi značené cesty, která bývá považována za bezpečnou přístupovou trasu (za kritická místa z hlediska výskytu lavin a možného zasažení trasy turistické značky bývá považována Brána a dopadiště pod Veverkovým žlabem, která už měli sestupující za sebou). Lavina vyjela z Královského žlabu (od Nosu v masivu Slavkovského štítu) a zasáhla dva horolezce. Jednomu z nich se však podařilo vyprostit se bezprostředně, přivolat pomoc a zahájit sondování v lavině. Navzdory okamžité reakci přeživšího postiženého a rychlému zásahu HZS se však druhého z mužů nepodařilo zachránit.

Příčina smrtelného úrazu: Zасыпání lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: Přestože se jednalo o horolezce, uvádíme kategorii podle charakteru činnosti při které k úrazu došlo. Pro potřebu statistiky tedy: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle doplňujících údajů se horolezci na místě zastavili k odpočinku. Na neštěstí se tedy projevila neznalost lokální lavinové situace i neodhadnutí terénu – lavinovou dráhu lze v lese rozpoznat podle chybějícího porostu.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje, hlášení HO o úraze, komentář HZS SLP pro BK

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:173>

<http://www.novinky.cz/04/70/27.html>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3560&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=3144>

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=108533

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=108520

<http://lidovky.centrum.cz/domov/clanek.phtml?id=319854>

http://www.bleskovky.sk/?cid=48161&sid=1&ref=clanok_archiv

http://www.bleskovky.sk/index?cid=48079&sid=10&ref=clanok_archiv

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=1878460>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=1878511>

<http://www.sme.sk/clanok.asp?cl=1878237>

<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=1878142>

http://spravy.pravda.sk/sk_ckronika.asp?r=sk_ckronika&c=A050105_071147_sk_ckronika_p02

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/149784

http://www.bleskovky.sk/?cid=48189&sid=10&ref=top_story

<http://www.hzs.sk/showpic.php?id=246> dráha laviny

<http://www.novinky.cz/04/72/11.html>

http://www.bleskovky.sk/?cid=48217&sid=10&ref=clanok_archiv

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:212>

Základní informace: konec ledna 2005; Slovinsko: Od 31. 1. byli v Julských Alpách v oblasti Triglavu pohřešováni dva pražští horolezci. Poslední zpráva o nich je z 29.1.. Toto datum je vzhledem k podmínkám, které v Julských Alpách panovaly a podle dalších okolností, rovněž pravděpodobným datem jejich smrti.

Slovinská Horská služba zahájila pátrání bezprostředně, na místo vyrazila i skupina rodinných příslušníků a přátel nezvěstných, kteří se ve spolupráci s místním záchranným týmem podíleli (v nepříliš dobrých podmínkách, které v oblasti panovaly, spolupracovali např. na vyloučení některých méně pravděpodobných variant možného pobytu nezvěstných apod.). Horská služba do akce nasadila maximum sil i techniky, po několika dnech však bylo pátrání přerušeno vzhledem ke zhoršujícím se podmínkám. Pátrání bylo obnovováno vždy po odtání části sněhové pokrývky. První konkrétnější stopa, která pomohla lokalizovat místa pro další hledání, byla nalezena počátkem května. Jednalo se o cepín, který byl identifikován jako majetek jednoho z nezvěstných. Teprve 29. 6. se však podařilo nalézt a vyprostit ze sněhu tělo první z obětí, 13.7. našli

záchranáři i druhou obět'. Oběti byly nalezeny v kaňonu Korita, lze jen předpokládat, že zde skončily po cca 120 metrovém pádu, způsobeném zřejmě lavinou.

Příčina smrtelného úrazu: Neurčena; mohlo jít o stržení či zavalení lavinou, pád atd.

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve středních velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; konkrétní příčiny nejsou známy. Jak uvedeno výše, je pravděpodobné, že k tragédii došlo 29.1., kdy v Julských Alpách došlo k nepříznivému zvratu počasí.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=3285>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3635&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

http://www.planid.org/objave_view.php?pid=2612

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=113423

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050201_185248_zahranicni_lkr

<http://www.novinky.cz/04/90/02.html>

<http://www.rohace.cz/?cube=text&c=19>

<http://www.blesek.cz/Clanek48893.htm>

http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=115101

<http://www.rohace.cz/?cube=galerie&c2=693>

<http://www.rohace.cz/?cube=text&c=19>

<http://www.rohace.cz/>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4050&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=3285>

Základní informace: 19. 2. 2005; ČR: Nedaleko Bedřichova v Jizerských horách zkolaboval v sobotu 19.2. kolem desáté hodiny v běžkašské stopě pětapadesátiletý lyžař. Poté, co se jej přivoláním záchranářům podařilo resuscitovat, byl letecky transportován do liberecké nemocnice, kde však odpoledne zemřel.

Příčina smrtelného úrazu: Náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skitouring

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; zejména aktuality na stránce: <http://www.horskaslužba.cz/main.htm>

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://zpravy.idnes.cz/krimi.asp?r=krimi&c=A050220_190708_krimi_miz

Základní informace: 26. 2. 2005; Slovensko: V Malé Studené dolině ve Vysokých Tatrách strhla dopoledne lavina dva české snowboardisty. Jeden z nich se z laviniště dostal sám a přivolal pomoc. Zavaleného jednadvacetiletého muže z Bílovic se podařilo vyprostit již mrtvého. Oba muži se věnovali freeridingu v oblasti Pfinnovy kopy nad Téryho chatou ve Vysokých Tatrách.

Podle dalších zpráv se mělo jednat o lavinu v oblasti Sedielka. Oba muži (dvacetiletý a jednadvacetiletý) měli být ubytováni na Téryho chatě, a střídali freeriding s horolezectvím. Přesné místo odtrhu a dráha laviny není z dostupných zpráv zřejmá.

Příčina smrtelného úrazu: zavalení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Freeriding (snb)

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; pro oblast Vysokých Tater byl vyhlášený 3. stupeň lavinového nebezpečí, lze tedy předpokládat vědomé riziko podstupované obětí i jeho partnerem. Freeride získává na popularitě a je pravděpodobné, že se i v budoucnu objeví jako příčina lavinových nehod společně se skialpinismem. V období zvýšeného lavinového nebezpečí je třeba se vyhýbat potencionálně lavinězním svahům (nad pásmem lesa se jedná o všechny svahy se sklonem větším než 30°). Postiženým rovněž chybělo základní vybavení (lavinové vyhledávače, sondy, lopatky).

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; komentář HZS SLP pro BK

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:189>

http://spravy.pravda.sk/sk_ckronika.asp?r=sk_ckronika&c=A050226_143853_sk_ckronika_p02

<http://cestovanie.sme.sk/c/1947751/Zachranari-vytlahli-mrtve-telo-mladeho-Cecha-spod-spadnutej-laviny.html>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3699&lim=10&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=3448>

http://www.bleskovky.sk/index?cid=55045&sid=1&ref=clanok_archiv

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=117545

http://www.bleskovky.sk/index?cid=55046&sid=1&ref=clanok_archiv

<http://cestovanie.sme.sk/c/1947751/Zachranari-vytlahli-mrtve-telo-mladeho-Cecha-spod-spadnutej-laviny.html>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050226_125338_zahranicni_jkl
<http://bleskove.centrum.cz/cerna-kronika/clanek.phtml?id=6084>
<http://www.blesk.cz/Clanek49559.htm>
http://www.bleskovky.sk/index?cid=55097&sid=1&ref=clanok_archiv
<http://www.blesk.cz/Clanek49582.htm>
<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/tatry050228.html>
http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A050301_154339_igsvet_tom&t=A050301_154339_igsvet_to m&r2=igsvet
http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/157912
<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:212>

Základní informace: 26. 2. 2005; ČR: V oblasti Železné Rudy na Šumavě zemřela přímo v běžecké stopě čtyřiasmdesátiletá žena. Jako pravděpodobnou příčinu smrti uvedla HS srdeční selhání.

Příčina smrtelného úrazu: Náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skitouring

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/styl/cestovani/index_view.php?id=117662

Základní informace: 27. 2. 2005; Slovensko: V Žiarské dolině v Západních Tatrách uvolnili odpoledne čtyři čeští skialpinisté lavinu v oblasti Krásno pod Príslpem. Dvaatřicetiletého člena skupiny skialpinistů lavina strhla. Pracovníci HZS po několika hodinách vyprostil z laviniště jeho tělo bez známek života.

Příčina smrtelného úrazu: zavalení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skialpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Skupina si k lyžování vybrala krátký, řídké porostlý svah, jehož sklon však byl okolo 40° (!), v době, kdy pro oblast Západních Tater bylo vyhlášené zvýšené lavinové nebezpečí (tj. 3 stupně, se vzrůstající tendencí). Lyžaři podcenili sklon svahu a nedodrželi zásadu jízdy po jednom z bezpečného místa. V pořadí třetí sjíždějící odřízl menší lavinu, čtvrtý v pořadí sjezdu odřízl další část svahu. Lavina tak zasypala lyžaře (třetího sjíždějícího) pod ním.

Skupina postrádala základní vybavení lavinové prevence a záchrany - vyhledávače, sondy, lopatky.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; komentář HZS středisek ZT a SLP pro BK

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:192>

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=117775

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050228_084958_zahranicni_ton&t=A050228_084958_zahranicni_ton&r2=zahranicni

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3702&lim=10&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.blesk.cz/Clanek49607.htm>

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A050301_154339_igsvet_tom&t=A050301_154339_igsvet_to m&r2=igsvet

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:212>

Základní informace: 13. 3. 2005; Rakousko: V turistickém regionu Sportgastein nadaleko Bad Gasteinu jižně od Salcburku strhla lavina jednatřicetiletého skialpinistu, který odbočil z vyznačené trasy při hledání svého psa. Podle dostupných údajů jej lavina, kterou pravděpodobně sám uřízl, strhla asi o 700 až 800 m níž a skialpinista byl nalezen později bez známek života.

Příčina smrtelného úrazu: stržení a zavalení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skialpinismus

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; neštěstí se stalo v době, kdy v celé Evropě panovalo zvýšené lavinové nebezpečí.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje a informace od českých lezců, kteří viděli záchrannou akci a zdokumentovali laviniště.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=120079

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3756&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050313_192500_krimi_pol&t=A050313_192500_krimi_pol&r2=zahranicni

<http://lidovky.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=337484>

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/_zprava/160366

<http://www.salzburg.com/sn/05/03/12/artikel/1460431.html>
<http://www.bergrettung-salzburg.at/landesleitung.php>
<http://www.alpen-journal.de/content/view/195/167/>

Základní informace: 25. 3. 2005; **ČR:** Nedaleko Vosecké boudy v Krkonoších podlehl pravděpodobně srdečnímu selhání v běžecké stopě čtyřiašedesátiletý muž. Muže kolaps postihl přibližně v 15.00, oživovat jej bezprostředně začali další běžkaři, kteří přivolali HS, později dorazil z Harrachova přivolaný vrtulník s lékařem na palubě. Navzdory všem pokusům o resuscitaci muž přibližně po dvou hodinách zemřel.

Příčina smrtelného úrazu: Náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 3. Skitouring

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/styl/cestovani/index_view.php?id=122597

Základní informace: 29. 3. 2005; **ČR:** V ústecké nemocnici zemřel na následky pádu devětatřicetiletý horolezec z Nového Města, který se na velikonoční pondělí (28.3.) zřítíl z cca 10ti metrů v Ostrově po vylomení chytu. Zkušený dlouholetý horolezec (mj. předseda HO a bývalý instruktor horolezectví) lezl jako prvolezec Benkeho hranu VI na Císaře. Pod prvním kruhem založil dvě smyčky jako postupové jištění. Po vylomení chytu však výše založené jištění selhalo (smyčka se vytrhla) a prvolezec spadl nešťastně temenem hlavy (bez přilby) na kámen. Jeho spolulezkyně, vzhledem k očividné závažnosti zranění, neztrácela čas a okamžitě běžela přivolat pomoc. Vzhledem k členitému terénu byla přivolána HS z Ústí n. L., které se podařilo po jistých komplikacích zraněného transportovat k místu, kde mohl přistát vrtulník.

Příčina smrtelného úrazu: Pád způsobený v tomto případě chybou v jisticím řetězci (selhání postupového jištění).

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní – pískovcové lezení

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Na nehodě se očividně projevila jarní „nerozlezenost“ a možná i chybný úsudek (brzy na jaře a zejména v tomto konkrétním případě byla skála pravděpodobně ještě vlhká, což se mohlo projevit právě selháním chytu); jeví se jako pravděpodobné, že by nehodě zabránilo zřízení spolehlivějšího postupového jištění a využití všech možností k jeho založení. Objektivně zde lze založit smyčky min. tři. Následky nehody (resp. pádu) by výrazně zmírnilo použití ochranné přilby.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; informace od ústeckých horolezců; členů HO a spolulezkyně postiženého.

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.usteckyydenik.cz/ustinadlabem/zpravodajstvi_ul/SU20050330000001.html

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3823&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.zdarskevrchy.cz/aktuality.php?id=20>

Základní informace: 9. 4. 2005; **Rakousko:** K smrtelnému úrazu českého turisty došlo v oblasti Hohen Wand nedaleko Vídně. Podle dostupných zpráv se triadvacetiletý turista, který byl na túře sám, pravděpodobně sesmekl na rozbahněné stezce a spadl ze skály. Jeho tělo našel následujícího dne jiný náhodný turista.

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=124637

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050410_191543_zahranicni_klu&t=A050410_191543_zahranicni_klu&r2=zahranicni

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3852&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/index_view.php?id=124637

<http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=344635>

<http://lidovky.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=344602>

Základní informace: 27. 5. 2005; **Itálie:** V časném odpoledni došlo k tragickému pádu v oblasti vrcholu Testa del Leone u Matternhornu. Dvojice která se vypravila původně na Matternhorn z italské strany se vracela z neúspěšného pokusu (vzdali výstup s ohledem na poměrně teplé počasí a nestabilní sníh v sedle mezi Lví hlavou a Matternhornem) o výstup na Matternhorn. K nešťastnému pádu došlo přibližně ve výšce 3.400 m.n.m. na hraně horního ledovcového pole. Dvojice postupovala v tomto úseku nenavázaná s ohledem na nemožnost zakládat v krystalickém sněhu postupové jištění a tedy možnost stržení obou lezců v případě pádu jen jednoho

z nich. V celé oblasti bylo nadprůměrné množství sněhu, který však byl velice sypký a velmi se bořil. Množství sněhu rovněž ztížilo orientaci v průběhu výstupu. Samotný pád nebyl spolulezcem spatřen, ten pouze zaslechl cinknutí (pravděpodobně cepínu) o skálu. Navíc se v téže chvíli probořil do měkkého sněhu a snažil se vyprostit. Po několika pokusech o dovolání či pískání neprodleně zkusil telefonovat na mobil postiženého a na tísňovou linku 112 (první volání proběhlo ve 13.12 a opakovaně ve 13.17; cca ve 13.30 záchranáři kontaktovali nepostiženého lezce a prověřili údaje), následně proběhla standardní hledací a záchranná akce za použití vrtulníku, tělo postiženého bylo poměrně záhy nalezeno a dopraveno do údolí. V průběhu hledání byl helikoptérou vyzdvižen i nepostižený z lezců, který tak pomáhal lokalizovat místo pádu.

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Případ lze hodnotit jako nešťastnou náhodu bez cizího zavinění. Oba účastníci výstupu zachovávali standardní bezpečnostní opatření, měli adekvátní vybavení a nejednalo se o nezkušené jedince. Nepodcenili fázi aklimatizace, rozumně se shodli na návratu když se podmínky nejevily jako optimální. V průběhu výstupu rovněž oba zkusili jak rychle lze ve velmi měkkém krystalickém sněhu zabrzdit pád. Postižený měl v momentu pádu nasazenu přilbu, která se však, stejně jako batoh, bezprostředně nenašla.

Reakce druhého účastníka výstupu byly přiměřené, na tísňovou linku volal bezprostředně po ztrátě optického kontaktu a neúspěchu o kontakt voláním, pískáním i mobilním telefonem. V průběhu odpoledne zajistil kontakt s konzulárním oddělením, s rodinou postiženého i první hlášení pojišťovně.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; zpráva spolulezce; hlášení pro potřeby ČHS

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=131813

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3953&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

http://ihned.cz/3-16221750-Matterhornu-000000_d-ed

<http://bleskove.centrum.cz/cerna-kronika/clanek.phtml?id=9116>

<http://www.horydoly.cz/vyysat.php?id=3931>

Základní informace: 29. 5. 2005; ČR: V oblíbené lokalitě sportovních lezců Vltavská žula/Roviště došlo ke smrtelnému úrazu. Obětí byl sedmadvacetiletý muž. BK se nepodařilo zjistit žádné podrobnosti. Údajně mělo jít o pád z vrcholu Trůnu na Velké (cca 25m).

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3954&lim=0&=&caut=#koment>

<http://www.horydoly.cz/vyysat.php?id=3931>

Základní informace: počátek června 2005; Německo: Při jedné ze svých mnoha poznávacích cest do oblasti Saských pískovců tragicky zahynul známý horolezec a horolezecký publicista. V prvních dnech června odjel do Saského Švýcarska aniž by upřesnil místo pobytu. V pátek 3.6. po něm rodina vyhlásila pátrání. Na místo rovněž vyrazila skupina českých horolezců, která ve spolupráci s místní policií našla a identifikovala batoh pohřešovaného, který obsahoval všechny jeho věci včetně dokladů, jediné co chybělo, byl fotoaparát. Ještě v průběhu odpoledne se podařilo nalézt tělo pohřešovaného zaklíněné v komíně u předskalí Kleinen Gans. Postižený měl obuty pouze sandály a nikoli lezečky, lze proto předpokládat, že se vypravil fotit pro další ze svých seriálů o pískovcovém lezení v oblasti, podle toho, že nebyl nalezen fotoaparát (pravděpodobně zapadl až na dno zmíněného komínu) lze soudit, že k tragickému pádu došlo spíše při fotografování než při lezení, možná při přeskocích, nebo popolézání v nižší obtížnosti (v případě tohoto zdatného lezce obvyklé) za účelem lepší pozice pro záběr.

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 4. Skalní lezení

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; Ústní zpráva HO

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.lkp.cz/lkpmain.php?ID=1&GRP=Aktuality&PHPSESSID=5407a8100058cae25e5d8cfe7122ca69>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3968&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

<http://www.lkp.cz/>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=3995&lim=10&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&ntem=>

Základní informace: 4 - 5. 7. 2005; Rakousko: Na následky mnohočetných fraktur zahynul po pádu v oblasti jižní stěny Grossglockneru čtyřiašedesátiletý horolezec z Brna. Postižený byl objeven mrtvý ve středu 7. 6. 05 při opakované pátrací akci v nadmořské výšce 3200 metrů. Tělo přepravil vrtulník do údolí.

Postižený byl účastníkem zájezdu horolezeckého oddílu, a jednalo se o velice zkušeného a zdatného horolezce. Do stěny se opravdu vydal sám, navzdory varování ostatních účastníků. Výstup zahájil v pondělí 4.7.05, a tentýž den večer došlo k závažnému zvratu počasí. Není zcela zřejmé, kdy došlo k osudnému pádu, pohřešován byl v úterý odpoledne, kdy se v dohodnutém termínu nevrátil ke své skupině a byl tedy vyhlášen poplach. Záchranáři ze středisek v Kalsu a Lienzi se vydali pohřešovaného hledat, ale odpoledne museli akci dočasně ukončit vzhledem k vysokému lavinovému nebezpečí v místě zásahu.

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Osudný pád se zřejmě odehrál beze svědků (minimálně je nemá BK k dispozici; pád však nikdo nehlásil a záchranáři akce byla zahájena až když se postižený nevrátil v dohodnutém čase) podle všeho se jednalo o podcenění obtížnosti a počasí. Postižený patřil ke zkušeným horolezcům, zájezd byl organizován významným brněnským horolezeckým oddílem. Pro hodnocení okolností však BK nemá dostatek informací.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; E- mailové sdělení pro potřeby BK; Hlášení HO o nehodě

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=137407

<http://www.novinky.cz/zahranicni/60103-na-grossglockneru-zahynul-cesky-alpinista.html>

http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=137443

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4064&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050705_153932_zahranicni_lkr

http://www.bbc.co.uk/czech/domesticnews/story/2005/07/050706_cz_austria_alps_1330.shtml

<http://www.mojenoviny.cz/zahranicni/dovolena050707.html>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050707_114701_zahranicni_mad

<http://www.horydoly.cz/vyypsat.php?id=4159>

http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranicni/_zprava/178601

Základní informace: 16. 7. 2005; Slovensko: V průběhu túry ve slovenské Velké Fatře mezi Tureckou a Starými horami pod hřebenem Jaspeň podlehl pravděpodobně srdečnímu selhání čtyřiašedesátiletý český turista. Ten se túry zúčastnil společně s dalšími českými turisty, kteří bezprostředně přivolali na pomoc leteckou záchranou službu, jejímu lékaři se však nepodařilo turistu oživit.

Příčina smrtelného úrazu: náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=138982

<http://www.novinky.cz/zahranicni/60892-na-ture-ve-slovenskych-horach-zemrel-cech.html>

Základní informace: 27. 7. 2005; Francie: Při sólovém pokusu o zdolání Mont Blancu normální cestou z francouzské strany zahynul pětášedesátiletý český turista. K pádu došlo v pozdně odpoledních hodinách asi v polovině pilíře při sestupu z chaty Gouter a tělo bylo záhy nalezeno záchranáři na ledovci pod pilířem.

Muž byl klientem CK Karavela. Podle informací, které pro média uvedl vedoucí zájezdu mu po aklimatizačním výstupu na Paradiso přítomní průvodci nedoporučili výstup na Mt. Blanc, o který se tedy muž pokusil v sólovém výstupu klasickou cestou.

Příčina smrtelného úrazu: pád (přičemž není zřejmé, co k samotnému pádu vedlo)

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle svědků, kteří se vyjádřili pro různá média, šlo zřejmě o podcenění, nedostatečnou kondici a zároveň i nešťastnou souhru náhod, neboť zbývaly pouhé dvě hodiny k sestupu do bezpečného terénu u chaty Tete Rousse. Muž sestupoval velmi pozdě, je velmi pravděpodobné že se na neštěstí rovněž projevila únava nebo dokonce vyčerpání. Přímé svědky pádu BK nemá k dispozici (pád pravděpodobně nahlásili náhodní svědci), účastníci (včetně průvodců) uvedeného zájezdu se o události dozvěděli až s odstupem.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.novinky.cz/domaci/61801-na-mont-blanku-zahynul-cesky-turista.html>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4105&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.horydoly.cz/vyypsat.php?id=4283>

<http://www.horydoly.cz/vypsatsat.php?id=4314>

Základní informace: 26. 8. 2005; ČR: V oblasti Nové louky v Jizerských horách zkolaboval padesátiletý turista. Na místě zasahovala HS Jizerské hory, kteří postiženého resuscitovali i za pomoci automatického defibrilátoru a přivolali rychlou záchrannou službu z Jablonce nad Nisou. Po příjezdu lékař záchranné služby pokračoval v resuscitaci, ovšem po hodině bohužel konstatoval smrt.

Příčina smrtelného úrazu: náhlá smrt

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. Horská turistika

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit;

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.katastrofy.com/scripts/index.php?id_nad=418

<http://www.horskasluzba.cz/go.php?p=6&clanek=611>

Základní informace: 27. 8. 2005; Slovensko: V průběhu túry v Západních Tatrách se v oblasti Tri kopy zřítíl šestašedesátiletý turista, který svým zraněním podlehl na místě. K zřícení došlo z vrcholu směrem k Roháčským plesům. Muž, který byl zkušeným horolezcem a turistou, spadl z vrcholu bez zjevné příčiny.

Příčina smrtelného úrazu: pád

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit.

Bezprostředně po nalezení těla došlo k problémům s identifikací oběti, neboť kolegové postiženého se již nepřihlásili na HZS. Informace o totožnosti od horské služby vyžaduje Policie SR, český zastupitelský úřad, ale i příbuzní turistů, kteří se v oblasti mohou pohybovat, a je tedy na místě identifikaci provést v co nejkratším možném čase. Po oznámení nehody (zejména v případech, kdy se jedná o nehodu přímo člena skupiny) je vždy důležité horskou službu zpětně kontaktovat, zejména proto, že informace z jiných zdrojů mohou být nepřesné.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:319>

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=145373

http://www.ceskenoviny.cz/vyhledavani/index_view.php?id=145399

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=145399

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=136512

<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/187025>

<http://www.novinky.cz/zahranicni/63803-v-tatrach-zahynul-dalsi-cech.html>

<http://zpravy.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=391265>

http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050828_084910_zahranicni_nad

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4155&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

<http://www.blesk.cz/Clanek54419.htm>

http://www.katastrofy.com/scripts/index.php?id_nad=456

<http://www.horydoly.cz/vypsatsat.php?id=4451>

Základní informace: koncem. 9. 2005; Tibet: V průběhu expedice na osmitisícový vrchol Shisha Pangma zemřel, pravděpodobně 28.9., při výstupu normální cestou z Tibetu český horolezec. Byl členem expedice severomoravského horolezeckého oddílu, který zde působil v rámci mezinárodní kooperace vícero expedicí. Ke zhoršení zdravotního stavu horolezce došlo během noci. Ráno byl k postiženému zavolán lékař z jiné expedice, ale ani přesto se horolezce už nepodařilo zachránit. K úmrtí došlo na úrovni campu 1 zhruba ve výšce 6700 m n.m.

Příčina smrtelného úrazu: výšková nemoc

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Výškové horolezectví

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.everestnews.com/2005expeditions/shisha2005u09292005.htm>

<http://www.mounteverest.net/news.php?id=785>

<http://www.mounteverest.net/news.php?id=791>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4255&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>

HO 193: <http://www.muweb.cz/www/banik/banik.html>

O expedici: <http://www.sweb.cz/kamil.oczko/>

<http://www.sweb.cz/kamil.oczko/htm/denik.htm>

<http://www.horydoly.cz/vypsatsat.php?id=4720>

<http://www.ioutdoor.cz/news/show.php?id=210&title=%DAMrt%ED+v+Him%Elaji+%5BiOutdoor.cz%5D&kategorie=novinky+odjinud>

Základní informace: 30. 9. 2005; Slovensko: V průběhu túry na Černý štít ve Vysokých Tatrách byla nucena nouzově zabívat dvojice. Výstup dvojice zahájila 29. 9. 05 po poledni, horolezeckou cestou do Papirusovy štrbiny (klas. III. UIAA), ještě kolem 16.30 a 16.50 téhož dne dvojice komunikovala s jinými lezci ze stejného oddílu, kteří se pohybovali v cestách ve stejné oblasti. Oddíloví kolegové doporučují slánění a návrat vzhledem k nepříliš stabilnímu počasí, dvojice v cestě však odpovídá, že dolezou, čelovky potřebné pro noční sestup mají. Ráno následujícího dne volali prostřednictvím mobilních telefonů o pomoc, neboť po velmi chladné noci strávené bez potřebného vybavení nebyli sami schopni sestupu. Samu noc postižení strávili přímo na vrcholu štítu, kde je vybudována ohrádka částečně chránící před větrem.

V poměrně velmi špatném počasí, ve kterém nebylo možné provést záchrannou akci s použitím vrtulníku, se k postiženým dostali záchranáři z HZS VT až odpoledne (přibližně v 15.00), a cca v 16.00, po přípravě trasy spustu přibližně 300m dlouhého, a snaze o zlepšení stavu a zahřátí postižených, zahájili jejich transport. Během tohoto transportu na následky podchlazení zahynul starší z dvojice, sedmapadesátiletý muž.

Příčina smrtelného úrazu: podchlazení

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 2. Horolezectví ve středních velehorách

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Jednalo se bohužel o případ podcenění obtížnosti a povětrnostních vlivů, ke kterému došlo ze strany zkušených horolezců. Oba postižení měli pro toto roční období poměrně lehké oblečení a pro lehkou cestu si s sebou nevzali ani základní potřeby pro nouzové zabívatování. Noc přečkali v sedě či střídavě kleče na lanech, s nohama v batozích.

Problématická byla i komunikace. Nutno uvést, že tyto potíže do značné míry zapříčinil kolísavý signál sítě mobilních operátorů v dané oblasti, za částí jich byly další problémy (jednomu z mobilních telefonů postižených došlo v chladu baterie, část SMS zpráv odešla na nepoužívaný telefon, apod.). Postižení se neúspěšně pokoušeli informovat už večer své kolegy o rozhodnutí na vrcholu zabívatovat. Ranní volání o pomoc se na dispečink HZS dostalo zprostředkovaně a se zpožděním. Záchranná služba tak byla přivolána poměrně pozdě (kolem 10.00 HZS kontaktovala přímo postižené horolezce na vrcholu štítu). Horolezcům se nepodařilo dosáhnout dřív spojení přímo s HZS, vyzkoušeli i tísňové volání 112, to však bohužel zastihlo polský dispečink, který volání nespojil ani nepředal informaci do SR (na vině byla pravděpodobně jazyková bariéra). Postižení rovněž málo zdůraznili svůj aktuální stav a vybavení (zasahující záchranáři evidentně nepočítali s tak závažným podchlazením; i když v hovoru uvedli potřebu oblečení, i že jsou „totálně zmrzlí“).

V internetových diskusích následně došlo k poněkud absurdnímu osočení, resp. podezření, zda věc nepodcenili sami záchranáři. Skládalo se ze dvou částí 1/zda k postiženým mohli dorazit dřív, 2/ zda smrt nebyla v přímé souvislosti se záchrannou operací, či spíše, zda byly vzaty v potaz charakteristiky podchlazení, a možného šoku organismu při „rozhybání“ postiženého. S odstupem (a při vědomí následků) se jistě může zdát, že HZS mohla při záchráně postupovat jinak, ale je nutno mít na paměti několik základních faktů. HZS byla o potížích, do kterých se lezci dostali, informována až v dopoledních hodinách, zasahovala za velmi nepříznivých klimatických podmínek (ve vánici, nízké viditelnosti, k místu dorazila čerstvým sněhem, atd.). Na základě několika konzultací se znalci konkrétního terénu, konfrontovaných s aktuální meteorologickou zprávou pro příslušný den, považujeme za vyloučené, aby u postižených byli záchranáři dřív. K druhé části lze pouze konstatovat, že záchranáři měli nesporně právo předpokládat, že horolezci v tomto ročním období budou přiměřeně vybaveni! Tvzení o nevhodně zvoleném postupu záchranářů po dosažení stanoviště postižených (zahájení transportu, zpočátku spustem atd.) je v podstatě absurdní. Jediná účelná terapie mohla být poskytnuta v nemocnici vybavené pro napojení na mimotělní oběh. Bezprostřední transport však nebyl možný vzhledem k velmi špatným letovým podmínkám. Na místě by bylo možné maximálně zbudovat stanoviště (nejpravděpodobněji např. v přineseném stanu) a zahájení intenzivního zahřívání postižených (např. hibernerovy zábaly), které však samo o sobě teplotu těla udrží, ale bezprostředně nezvýší, pro zlepšení by muselo takovéto improvizované zahřívání probíhat poměrně dlouhou dobu. Zahájení transportu teprve po zlepšení stavu postižených by však v takovém případě nutně znamenalo minimálně další noc strávenou na vrcholu štítu, při nejisté meteorologické prognóze, a tedy i vystavení vážnému ohrožení dalších jedinců, kteří by nutně pro takový postup museli zajišťovat logistickou podporu, nehledě k faktu, že ani tento postup by nezaručoval úspěch. Jako hlavní zde však působí fakt, že záchranáři opravdu těžko mohli posoudit stav postižených v předstihu, a na místě tedy nemohli postupovat jinak než ve skutečnosti postupovali. **Opravdu nikdo nemohl předpokládat**, že se zkušení horolezci ocitli na konci září na vrcholu tatranského štítu bez adekvátního oblečení, rezervního prádla a bivačovacího vybavení, nebo alespoň izofólie, která by měla být standardní součástí lékárníčky při podobných výstupech.

Rovněž je zřejmé, že kolegové z HO, kteří s postiženými ještě odpoledne komunikovali, a byli ubytováni na nedaleké horské chatě, si o celé situaci vytvořili mylný úsudek. Spolehalo se na zkušenost postižených, a pozdnímu návratu, resp. nedosažení základny, věnovali malou pozornost. Tuto okolnost vysvětlují (shodně s přeživším z postižených) tím, že v případě zesnulého, se jednalo o člověka, který byl svými pozdními návraty známý. Na okraj je nutno konstatovat, že v případě sehrála nešťastnou roli i špatná komunikace mezi

zbývajících členy oddílu, kteří po určitých prodlevách vyrazili postiženým rovněž na pomoc, a zasahujícími členy horské služby. Kamarádi z oddílu mj. chtěli předat postiženým jejich teplé oblečení. K tomuto předání však nedošlo, i když vzhledem k výše popsaným okolnostem, je spíše pravděpodobné, že by i kvalitní, teplé oblečení již nesehrálo podstatnější roli.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; hlášení HO o úrazu; zpráva na oddílových stránkách; Zpráva o počasí pro příslušnou oblast

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:358>
http://www.ceskenoviny.cz/index_view.php?id=150513
http://www.ct24.cz/index_view.php?id=140388
<http://www.rozhlas.cz/izurnal/zahranici/zprava/193440>
http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A050930_124528_zahranicni_nel
<http://www.novinky.cz/zahranicni/66278-v-tatrach-zachranili-dva-cechy.html>
<http://zpravy.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=402741>
<http://zpravy.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=402776>
<http://www.novinky.cz/zahranicni/66360-jeden-z-ceskych-horolezcu-ve-vysokych-tatrach-zemrel.html>
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4225&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>
http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=150694
<http://www.horydoly.cz/vypsati.php?id=4639>
http://www.ct24.cz/zsveta/index_view.php?id=140530
http://spravy.pravda.sk/sk_ckronika.asp?r=sk_ckronika&c=A051001_185224_sk_ckronika_p02
<http://zpravy.centrum.cz/svet/clanek.phtml?id=403259>
http://zpravy.idnes.cz/zahranicni.asp?r=zahranicni&c=A051002_124229_zahranicni_bih
http://www.bleskovky.sk/cl/1/88127/Vo_Vysokych_Tatrach_zomrel_turista_na_vycerpanie_a_podchladienie
<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/tatry051003.html>
http://www.bleskovky.sk/cl/1/88163/Drama_na_Ciernom_stite_sa_skoncila_smrtou
<http://www.ioutdoor.cz/news/show.php?id=199&title=Dva+%C8e%B9i+uv%EDzi+ve+Vysok%FDch+Tatr%E1ch+%5BiOutdoor.cz%5D&kategorie=novinky+odjinud>
<http://www.ioutdoor.cz/news/show.php?id=200&title=Z%Elchrana+v+Tatr%E1ch+skon%E8ila+tragicky+%5BiOutdoor.cz%5D&kategorie=novinky+odjinud>
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4236&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>
Zpráva na oddílových stránkách: <http://rac.crolink.cz/ZelPlesoWeb.htm>
<http://rac.crolink.cz/ZelPlesoFot.pdf>

Základní informace: 21- 22. 11. 2005; Japonsko: Při sestupu z nejvyšší hory Japonska, aktivního vulkánu Fudži (3.776) spadl za zhoršených povětrnostních podmínek pětadvacetiletý muž. Jeho společník se jej napřed pokusil nalézt, když se to nepodařilo odešel přivolat pomoc. Místní policie bezprostředně zahájila pátrací akci, zpočátku s použitím vrtulníku, který však byl pro nízkou efektivitu za špatné viditelnosti odvolán, později pozemní záchrannou skupinou, které se odpoledne následujícího dne podařilo nalézt tělo pohřešovaného. Podle informací v tisku bylo jako příčina smrti uvedeno podchlazení a celkové vyčerpání, muž tedy nezemřel bezprostředně na následky zranění po svém pádu. Podle zasahujících záchrannů se dokonce pokusil pokračovat v sestupu, a pravděpodobně tedy zemřel v průběhu noci, následující po pádu.

Podle dalších informací dvojice českých občanů zahájila horskou túru v pondělí ráno u jezera Kawaguči a na vrchol sopky vystoupila přibližně v poledne.

Příčina smrtelného úrazu: podchlazení

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: K případu se pro nedostatek informací nelze vyjádřit; podle informací v tisku však v oblasti panovalo poměrně špatné počasí a výstup na jinak velmi často navštěvovaný vrchol byl spojen se zvýšeným rizikem

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

http://www.ceskenoviny.cz/index_view.php?id=158743
<http://cestovanie.sme.sk/c/2477183/Na-hore-Fudzi-sa-stratil-cesky-turista.html>
<http://www.novinky.cz/zahranicni/70277-cesky-student-se-zrtil-z-japonske-hory-fudzi.html>
<http://nacerno.blesk.cz/Clanek39524.htm>
http://lidovky.zpravy.cz/ln_zahranici.asp?r=ln_zahranici&c=A051122_093020_ln_zahranici_bat
http://www.ct24.cz/index_view.php?id=146428
<http://nacerno.blesk.cz/Clanek39546.htm>
http://www.ceskenoviny.cz/index_view.php?id=158944
<http://www.novinky.cz/zahranicni/70399-pohresovany-cech-byl-nalezen-mrtev-pod-vrcholem-fudzi.html>

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=146576
<http://cestovanie.sme.sk/c/2480757/Cesky-turista-mrtvy-po-pade-z-Fudzi.html>
http://www.katastrofy.com/scripts/index.php?id_nad=1241
http://www.katastrofy.com/scripts/index.php?id_nad=1235

Základní informace: 31. 12. 2005; Slovensko: Po dvoudenním sněžení v časných ranních hodinách zastihla lavina skupinu osmi českých turistů ve stanech, které postižení postavili přibližně v polovině Spáleného žľabu (nezaměnit se Spálenou dolinou; Spálený žľab rovněž ústí do Roháčské doliny, vede jím letní turistická cesta na Predný Salatín). Lavina spadla z levé části Spáleného žľabu, šířka odtrhu dosahovala přibližně 100 m a výška od půl do 1 m. K odtrhu došlo ve výšce 1800 m, lavina byla dlouhá cca 1200 m, a na konci vytvořila sněhový nános 30 m široký a cca 350 m dlouhý. Výška nánosu dosahovala místy 5 m, průměrně cca 3 m. Postižení turisté zde tábořili navzdory tomu, že z morfologie nejbližšího okolí mohli soudit, že se jedná o pravidelnou lavinovou dráhu (která je zde ostatně na zimní i některých letních turistických mapách zřetelně označena), a vyhlášenému 4. stupni lavinového nebezpečí, o kterém však nebyli informováni (věděli však o 3. stupni se vzrůstající tendencí).

Pouze jednomu z osmi postižených se podařilo z laviniště, resp. sněhu vyprostit, a bezprostředně zavolat pomoc. Velmi rychlý zásah profesionálních i dobrovolných horských záchranářů z okolních středisek, včetně polských, podporovaných třemi vrtulníky však bohužel vyzněl naprázdno. V průběhu dopoledne (již cca do 3,5 h od pádu laviny!) se podařilo vyprostit všech zbývajících sedm těl obětí. Jde o největší hromadnou tragédii Čechů v horách z posledních let.

Příčina smrtelného úrazu: zavalení lavinou

Disciplína horského nebo horolezeckého sportu: kategorie 1. VHT

Hodnocení příčin úrazu BK ČHS: Nespornou a bezprostřední příčinou tohoto neštěstí bylo podcenění rizika a pravděpodobně i neznalost lavinové problematiky, a zanedbání prevence.

Skupina postižených se znala ze zájezdu do ruského Kavkazu, a pocházela z různých míst ČR. Jejím jednotlivým členům nelze upřít jisté zkušenosti z hor, je ovšem zřejmé, že se vesměs nejednalo o větší zkušenosti s horami zimními (čtyři z obětí byli členy ČHS z různých oddílů; podle referencí byli ve skupině dva horolezci se zkušenostmi z více velehorských oblastí Evropy i Asie). Ve skupině, která se znala spíše jen povrchně, pravděpodobně zapůsobil klamný vliv pocitu bezpečí, a spoléhání se na zkušenosti ostatních. Pocit bezpečí byl podle svědectví jediného člena skupiny, kterému se podařilo přežít, subjektivně zvyšován tím, že z místa tábořiště dohlédli na lidi pohybující se na sjezdovce pod nimi, i tím, že právě z místa tábořiště pravidelně sjížděli volný terén žľabu snowboardisté, kteří pro přístup využívali vrstevnicové úvozové cesty od sjezdovky. Celá skupina na uvedeném místě tábořila již druhou noc, a když den před neštěstím podnikla výstup na hlavní hřeben pohoří, kde vystoupila na vrchol Brestová (1.902), vrátila se k již postaveným stanům v lavinovém žľabu. Je tedy zřejmé, že všichni měli možnost vidět charakter terénu nad místem tábořiště. Na možné nebezpečí však žádný z účastníků túry neupozornil, a pravděpodobně si je ani neuvědomil. Jediný člen skupiny, který neštěstí přezil, uvádí, že o vyhlášení 4. stupně lavinového nebezpečí, ke kterému došlo o den dříve, nevěděli. Nesporným faktem však zůstává, že již několik dnů před tragickým ránem byl vyhlášený 3. stupeň, se vzrůstající tendencí, a hlavně soustavně sněžilo. Skupina setrvala v horském terénu navzdory trvajícím nepříznivým povětrnostním podmínkám (mlha, sněžení a vítr).

Nepochybně nejzávažnější chybou, která bezprostředně vedla k neštěstí, byl výběr místa pro tábořiště. Chybné bylo i naplánování túry, resp. výstupu právě touto cestou (hřeben Západních Tater lze nastoupit poměrně bezpečně i v zimním období, vede-li se trasa po lyžařských trasách, nebo nastupuje-li se po bočních hřebenech).

Chybné rovněž bylo nenahlášení túry (resp. plánovaného přechodu) na středisku HZS, kde by v takovém případě turisté získali informaci o aktuálně hrozícím nebezpečí, i doporučení pro bezpečnější vedení trasy výstupu. Nenahlášení trasy túry je, bohužel, právě v oblasti Západních Tater, a ze strany českých návštěvníků, obvyklé, neboť ti často vědomě hodlají nedodržovat podmínky TANAPu, nebo nevědí, které túry a oblasti jsou pro sportovní aktivity povolené, a nechtějí na svoji přítomnost upozorňovat.

Rovněž vybavení skupiny, přestože nelze označit za vysloveně nedostatečné, neodpovídalo plánované túře. Všichni měli sněžnice, teleskopické hole, a odpovídající výstroj i tábornické vybavení. Pouze přibližně polovina účastníků však měla rovněž cepíny, stoupačké železa (mačky) a jistící prostředky. Jen jediný z účastníků měl s sebou lavinový vyhledávač (v noci ve stanu nezapnutý), z další výbavy pro případ lavinové nehody s sebou měli účastníci dvě lopaty, zcela chyběly sondy. To je, v případě tak vysoce lavinového pohoří, jakým Západní Tatry bezesporu jsou, závažná chyba (skupina by toto vybavení měla mít i v případě, že zná dobře terén, a nástupové trasy které nejsou lavinami ohrožené, a že cílem skupiny je důsledně se vyhnout problematickým svahům).

Podstatnou chybou bylo i to, že si tato, poměrně velká skupina, nezajistila aktuální lavinové informace a zprávy o výstrahách vydaných HZS, např. prostřednictvím mobilních telefonů, třeba jen prostým telefonátem na HZS v Západních Tatrách, Středisko lavinové prevence HZS apod.

O vývoji počasí byla skupina informovaná. Podle výpovědi jediného z účastníků, který tragédii přežil, skupina ode dne srazu v Praze společně čtyřikrát konzultovala informace o předpovědi počasí. Zprávy, které jim poskytovali přátelé a příbuzní s přístupem na internet v ČR, tedy dostávali i na místě, prostřednictvím mobilních telefonů. Právě s ohledem na předpověď byli rozhodnutí přímo silvestrovský večer trávit již v civilizaci, např. na chatě Zverovka. Definitivní rozhodnutí o túře směřované právě do Západních Tater rovněž padlo až po konzultaci aktuální předpovědi, v Dolním Kubíně, 29.12. dopoledne. Meteorologické zprávy, které účastníci túry měli k dispozici byly čerpány mj. z portálů HZS (hzs.sk a laviny.sk), měli tedy k dispozici i lokální předpověď právě pro oblast Tater. **Není proto zcela jasné, proč se k účastníkům túry nedostala informace o čtvrtém stupni lavinového nebezpečí, a jak je možné, že předpověď počasí kterou měli opakovaně k dispozici, na místě účastníci tak špatně vyhodnotili.** Pro takoveto zajištění skupiny je třeba kombinovat více zdrojů a je rovněž vhodné, aby zprávy poskytovala osoba schopná předpověď do jisté míry vyhodnotit ve vztahu k možnému výskytu lavin a jinému nebezpečí. Mezi zdroji by vždy měly figurovat specializované stránky (např. portál HZS www.laviny.sk), vhodné je rovněž využití wapových služeb ze stránek HZS (www.hzs.sk) nebo Slovenského hydrometeorologického ústavu (www.shmu.sk), a hlavně informace o vydaných výstrahách HZS, a lavinové situaci.

Zdroj informací ČHS: Otevřené zdroje; rozhovor s jediným přeživším účastníkem neštěstí; komentář HZS ZT a SLP pro BK

Elektronické odkazy na otevřené zdroje:

<http://www.hzs.sk/index.php?lang=sk&site=news&p=idnews:395>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4432>

<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4441>

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165204

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165149

<http://www.novinky.cz/07/33/88.html>

http://lidovky.zpravy.cz/ln_zahranici.asp?r=ln_zahranici&c=A051231_105608_ln_zahranici_znk

<http://www.novinky.cz/zahranici/73455-za-smrt-sedmi-cechu-nepadne-obvineni.html>

http://zpravy.idnes.cz/zahranici.asp?r=zahranici&c=A051231_100404_domaci_nel

http://zpravy.idnes.cz/zahranici.asp?r=zahranici&c=A060101_162126_zahranici_dp

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A060101_222440_domaci_dp

http://cestovani.idnes.cz/igsvet.asp?r=igsvet&c=A060103_151421_igsvet_tom

http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A060103_092656_domaci_miz

<http://data.idnes.cz/g/zpravy/lavina.htm>

<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=2530098>

<http://www.sme.sk/c/2529007/Lavina-zabila-bivakujucich-ceskych-turistov.html>

http://spravy.pravda.sk/sk_ckronika.asp?r=sk_ckronika&c=A051231_101243_sk_ckronika_p12

http://spravy.pravda.sk/sk_ckronika.asp?r=sk_ckronika&c=A060102_121736_sk_ckronika_p12

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151006

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151512

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151225

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151098

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151067

http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=151053

<http://www.ioutdoor.cz/news/show.php?id=236&title=Tragick%FD+posledn%ED+den+roku+2005+%5BiOutdoor.cz%5D&kategorie=novinky+odjinud>

<http://www.reflex.cz/Clanek22365.html>

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165405

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165256

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165223

http://www.ceskenoviny.cz/magazin/fotoperlicky/index_view.php?id=165185

http://www.ceskenoviny.cz/magazin/fotoperlicky/index_view.php?id=165186

http://www.ceskenoviny.cz/magazin/fotoperlicky/index_view.php?id=165187

http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=165188

<http://www.mojenoviny.cz/zahranici/lavina060101.html>

<http://www.novinky.cz/domaci/73785-tela-cechu-zemrelych-v-tatrach-jsou-zpet-ve-vlasti.html>

http://www.bleskovky.sk/cl/1/97842/V_Zapadnych_Tatrach_zahynuli_v_lavine_ceski_turisti

http://www.bleskovky.sk/cl/10/97852/Lavinove_nestatie_v_Zapadnych_Tatrach_si_vyziadalo_sedem_obeti

http://www.bleskovky.sk/cl/10/97856/Hrubka_nanosu_laviny_dosahovala_az_pat_metrov

http://www.bleskovky.sk/cl/1/98068/Zomreli_vo_vrtulniku_ktory_zachranoval_sedem_Cechov

<http://www.plus7dni.sk/index.cfm?Page=ShowArticle&ArticleID=15023>

<http://www.cassovia.sk/korzar/archiv/clanok.php3?sub=2.1.2006/626800>

<http://www.cassovia.sk/korzar/archiv/clanok.php3?sub=3.1.2006/590050>
http://www.katastrofy.com/scripts/index.php?id_nad=1738
<http://cestovanie.sme.sk/clanok.asp?cl=2530095>
<http://cestovanie.sme.sk/c/2528971/Velke-lavinove-nebezpecenstvo.html>
<http://www.horydoly.cz/vypsat.php?id=5187>
<http://nacerno.blesk.cz/Clanek42480.htm>
<http://nacerno.blesk.cz/Clanek42323.htm>
<http://nacerno.blesk.cz/Clanek42086.htm>
<http://aktualne.centrum.cz/clanek.phtml?id=40848>
<http://www.mojenoviny.cz/krimi/pravidla060104.html>

Poznámky k případům v roce 2005:

1. V tomto období BK eviduje ještě jeden případ smrtelného úrazu, ke kterému došlo při canyoningu. Zmínka o případu se objevila v otevřených zdrojích (diskuse na stránkách Lezec.cz), zprávu má BK potvrzenou ze dvou dalších zdrojů. K datu zveřejnění zprávy se nepodařilo upřesnit podrobnosti, a tento případ proto není zahrnut.
2. V roce 2005 eviduje BK rovněž jeden případ nezvěstné osoby při horské turistice (několik podobných případů bylo rovněž uvedeno ve Zprávě BK pro r. 2001). Jedná se o muže, který se ztratil počátkem července v Turecku při horské turistice (viz též otevřené zdroje)
http://www.ceskenoviny.cz/svet/index_view.php?id=137661
http://www.ct24.cz/zesveta/index_view.php?id=130760
<http://www.lezec.cz/clanek.php?key=4069&lim=0&=&caut=&cser=&ctem=&nser=&nsem=>
<http://www.horskasluzba.cz/go.php?p=6&clanek=598>
http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=139025
<http://www.novinky.cz/06/09/01.html>
http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A050717_122041_domaci_nad
<http://www.blesk.cz/Clanek53285.htm>
<http://www.horskasluzba.cz/go.php?p=6&clanek=603>
http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=139931
http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?r=domaci&c=A050722_144257_domaci_ton



Zasedání Bezpečnostní komise ČHS sponzoruje [HANIBAL](#)